

МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Вивчено та проаналізовано сутність та проблематику міграційних процесів на території Європейського союзу.

Ключові слова: міграція, Європейський союз, міграційна криза.

Abstract

The essence and problems of migration processes on the territory of the European Union are studied and analyzed.

Keywords: migration, the European Union, the migration crisis.

Вступ

Міграція – це гостра дискусія та напрочуд неоднозначне явище, що, безумовно, стосується Європейського союзу. В дискусіях на цю тему часто домінують образи створені ЗМІ та супровідні політичні розмови про те, що Європа стикається з безпрецедентною або навіть екзистенційною кризою як наслідком масового прибуття тих, хто шукає притулку, та незаконних мігрантів на її території. У цьому контексті міграція до Європи часто представляється як результат війни, бідності, збільшення населення та зміни клімату в країнах африканського та близькосхідного походження. Однак такі ідеї та супровідні політичні висловлювання базуються на міфах, а не на фактах та дослідженнях [1].

Результати дослідження

Міграційні процеси є відповідною реакцією на відмінності в умовах та рівні життя, а також несприятливі фактори середовища існування. З точки зору розвитку людства, міграція є позитивним явищем, оскільки з її допомогою відбувається подолання відмінностей у рівні життя, задовольняються потреби економіки, відбувається соціокультурний обмін, духовне взаємозбагачення. Однак особливістю сучасної міжнародної міграції є високий рівень нелегальної міграції. Так, за даними Міжнародної організації з міграції, загальна кількість мігрантів у світі в 2020 році сягнула позначки у 281 мільйонів осіб [2].

Міграція являє собою гуманітарну катастрофу, яка виникла через великий потік мігрантів у Європу з охоплених війнами країн Африки й Близького Сходу. Зважаючи на те, що до 2015 року європейські країни в загальному давали притулок близько 280 тис. осіб у рік, то з січня по вересень 2015 року кількість осіб та нелегальних мігрантів сягала 700 тис., а до кінця року побила всі рекорди та зросла до 2 млн. За 7 місяців 2015 року в Європу прибуло більше 300 тисяч мігрантів, з них понад 100 тисяч – у липні (рис. 1) [3]. Відсутність прозорих правил прийому та неконтрольоване переміщення біженців призводять до численних людських жертв на шляху до Європи та в Європі: за перші 5 місяців року в Середземному морі потонули понад 1800 мігрантів – у 20 разів більше, ніж за той самий період минулого року; на сході Австрії у закритій покинутій вантажівці були виявлені тіла 71 біженця, які, скоріше за все, задихнулись від нестачі кисню під час нелегального перевезення.

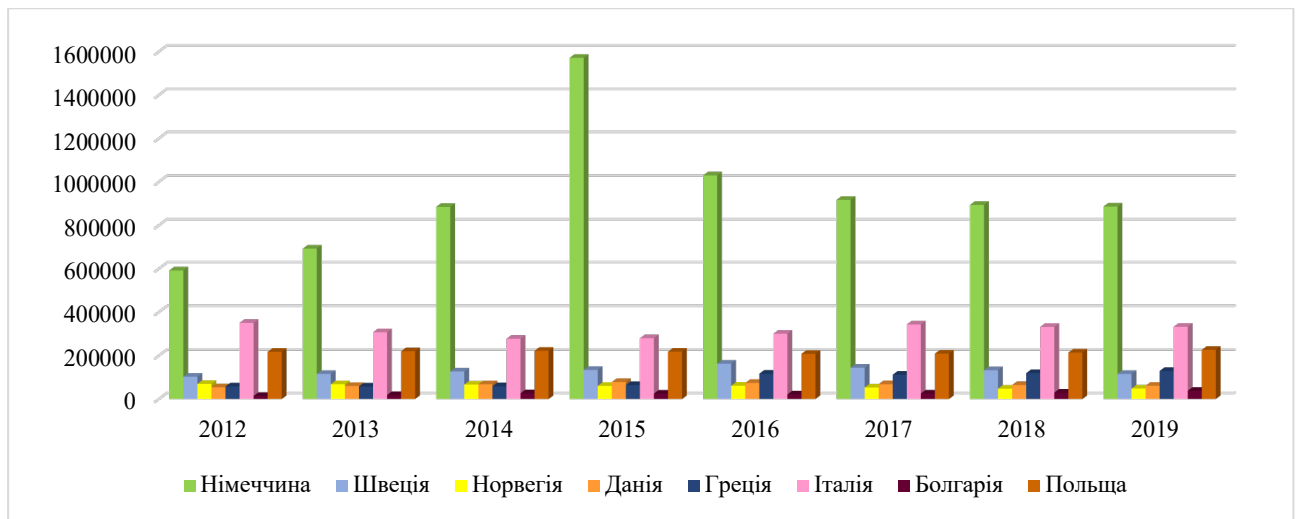

Рисунок 1. Тенденція розвитку міграції в різних країнах Європи з 2012 – 2019 рр.

На жаль, до розподілу такої великої кількості біженців європейські країни були не готові та не вжили попередніх безпекових дій, що і спричинило дискусії щодо «міграційної кризи» та обговорення щодо шляхів розв’язання цієї проблеми [4].

Загалом криза біженців у Європі – це асиметрична криза з кількома країнами призначення – головним чином Німеччиною, Швецією, Норвегією та Данією, транзитними країнами на різних міграційних шляхах – Грецією, Італією, Угорщиною, Болгарією, Хорватією та Словенією, країнами, що незначно постраждали (наприклад, Польща, Ірландія, Іспанія) та країни, на які це взагалі не вплинуло (наприклад, Португалія, Естонія, Румунія).

Європейський союз умовно поділився на два табори: одні закривають кордони та вживають дії щодо безпеки у державі, інші ж, навпаки – надають притулок біженцям. Задля того, щоб вирішити проблему з величезними міграційними потоками в ситуації кризи, потрібно мати не лише загальний бюджет, спільну позицію, але й необхідно мати чітку комплексну середньострокову та довгострокову стратегії. Європейська комісія наполягає на виробленні єдиного переліку протидіючих безпекових заходів для ЄС як одного з елементів спільної політики [5].

Зараз кількість шукачів притулку зменшується, але для багатьох урядів ЄС міграційна «криза» ніколи не закінчиться. Це тому, що проблема міграції ніколи насправді не стосувалася цифр. Невпинні аргументи Європи щодо контролю на кордонах, заяв про надання притулку та обов’язкової чи добровільної „солідарності” приховують більш темну дискусію та глибший розрив. Міграційна дискусія прихована в гнітючих записках Європи про расизм, зростання антимусульманських настроїв та складні постколоніальні відносини континенту з південними, особливо африканськими сусідами. Саме тому ці питання потребують проведення подальших досліджень і вимагають залучення до їх вирішення експертів багатьох галузей [6].

Висновки

Наведені міркування приводять до висновку, що проблеми біженців і іммігрантів у Європі є, і вони вимагають свого вирішення, а міграційна система ЄС потребує не просто розвитку, а докорінної перебудови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. European Migrations Dynamics, drivers, and the role of policies. // European Commission. – 2018. – С. 8.
2. Загальна кількість мігрантів у світі [Електронний ресурс] // Міжнародна організація з міграції. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.iom.int/>.
3. Immigration by age and sex [Електронний ресурс] // eurostat. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/migr_imm8/default/table?lang=en.
4. Відлер О. М. Загальноєвропейський досвід протидії нелегальній міграції. Інвестиції: практика та досвід. 2016. No 2. С. 75.
5. Europe's migration 'crisis' isn't about numbers. It's about prejudice [Електронний ресурс] // The Guardian. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.theguardian.com/world/2020/oct/08/europe-migration-crisis-prejudice-eu-refugee-orban-christian>.

6. Legal migration and Integration [Електронний ресурс] // European Commission. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration_en.

7. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Формування європейської ідентичності: аргументи для України. Політологічний вісник. Вип. 80. Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2018. С. 20-35.

Литус Катерина Віталіївна – студент групи МР-18б, факультет менеджменту та адміністративної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: katelytus@gmail.com

Корнієнко Валерій Олександрович – канд. іст. наук, доктор політ. наук, проф., завідувач кафедри суспільно-політичних наук, акад. Укр. Акад. політ. наук, Вінницький національний технічний університет.

Lytus Kateryna V. – student of group MR-18b, Faculty of Management and Administrative Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: katelytus@gmail.com

Kornienko Valeriy O. – Cand. Hist. (Eng) Assistant Professor, Prof., Head of Department of Socio-Political Sciences, Academician of the Ukrainian Academy of Political Science, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia